

Sygn. akt III U 557/23

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 grudnia 2023r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	sędzia Piotr Witkowski
Protokolant:	Marta Majewska-Wronowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 6 grudnia 2023r. w Suwałkach

sprawy **J. M.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) w W.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

w związku z odwołaniem J. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...) w W.

z dnia 20 września 2023 r. znak (...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) w W. decyzją z dnia 20.09.2023r. odmówił J. M. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Argumentował, iż zgodnie z art. 57 w związku z art.58 ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2022r. poz. 504 ze zm.) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

1. jest niezdolny do pracy,
2. ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy wynoszący w przypadku wnioskodawcy 5 lat i winien on przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy,
3. niezdolność do pracy powstała w okresach wymienionych w art. 57 ust. 1 pkt 3 wskazanej ustawy, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Przepisu pkt. 2 i 3 nie stosuje się do mężczyzny, który udowodnił co najmniej 30 lat okresów składkowych oraz jest całkowicie niezdolny do pracy.

Lekarz Orzecznik orzekł u J. M. częściową niezdolność do pracy, która powstała 03.04.2023r.

Zakład odmówił J. M. przyznania renty, ponieważ wymagany okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze co najmniej 5 lat nie przypada u niego w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy. Udokumentowany okres składkowy i nieskładkowy w dziesięcioleciu przed dniem powstania niezdolności do pracy wynosi 2 lata 8 miesięcy i 12 dni.

W odwołaniu od tej decyzji J. M. domagał się jej zmiany i przyznania prawa do renty. Wskazał, że art. 58 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS stanowi, że jeżeli ubezpieczony nie osiągnął okresu składkowego i nieskładkowego, o którym mowa w ust. 1, warunek posiadania wymaganego okresu uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony został zgłoszony do ubezpieczenia przed ukończeniem 18 lat albo w ciągu 6 miesięcy po ukończeniu nauki w szkole ponadpodstawowej, ponadgimnazjalnej lub w szkole wyższej oraz do dnia powstania niezdolności do pracy miał, bez przerwy lub z przerwami nieprzekraczającymi 6 miesięcy, okresy składkowe i nieskładkowe.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie i podtrzymał podstawy skarżonej decyzji. Podkreślił, iż odmowa odwołującemu się prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy wynikała z faktu, iż wymagany okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze co najmniej 5 lat nie przypada u niego w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy. Nie spełnia on zatem warunku posiadania 5 lat okresów składkowych i nieskładkowych na dzień powstania niezdolności do pracy oraz przed dniem zgłoszenia wniosku – brak więc podstaw prawnych do przyznania prawa i wypłaty renty z tytułu niezdolności do pracy. Nadto odwołujący się nie spełnia warunku ust.4 art. 58 ustawy, gdyż renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący 30 lat dla mężczyzn i jest całkowicie niezdolny do pracy.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Odwołania za uzasadnionego nie można uznać było.

J. M. (ur. (...)) w dniu 06.07.2023r. wystąpił z wnioskiem o rentę z tytułu niezdolności do pracy.

Lekarz orzecznik Zakładu Ubezpieczeń Społecznych orzeczeniem z dnia 17.08.2023r. ustalił, że jest on częściowo niezdolny do pracy do 31.08.2024r., a niezdolność powstała 03.04.2023r.

Od tego orzeczenia J. M. nie składał sprzeciwu do Komisji Lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, stąd jest ono wiążące tak dla organu rentowego, jak i dla sądu. Zresztą J. M. przed sądem go nie kwestionował.

Ostatni tytuł ubezpieczenia J. M. ustał w dniu 30.09.2022r. W dziesięcioleciu poprzedzającym powstanie niezdolności do pracy udokumentowane zostały dla odwołującego się 2 lata 8 miesięcy 12 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

Zgodnie z art. 57 ust. 1 ustawy renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

1) jest niezdolny do pracy;

2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy;

3) niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. b, pkt 4, 6, 7 i 9, ust. 2 pkt 1, 3-8 i pkt 9 lit. a, pkt 10 lit. a, pkt 11, 12 i pkt 13 lit. a, pkt 14 lit. a i pkt 15-17 oraz art. 7 pkt 1-3, pkt 5 lit. a, pkt 6 i 12, oraz w okresach pobierania świadczenia pielęgnacyjnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego określonych w przepisach o świadczeniach rodzinnych lub zasiłku dla opiekuna określonego w przepisach o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, za które nie było obowiązku opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów;

4) nie ma ustalonego prawa do emerytury z Funduszu lub nie spełnia warunków do jej uzyskania.

Powyższe warunki muszą być spełnione kumulatywnie.

O stażu ubezpieczeniowym, o którym mówi art. 57 ust. 1 pkt 2 powołanej ustawy, stanowi przepis art. 58 ustęp 1, zgodnie z treścią którego warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego, w myśl art. 57 ust. 1 pkt 2, uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie co najmniej:

- 1) 1 rok - jeżeli niezdolność do pracy powstała przed ukończeniem 20 lat;
- 2) 2 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 20 do 22 lat;
- 3) 3 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 22 do 25 lat;
- 4) 4 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 25 do 30 lat;
- 5) 5 lat - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat.

Odwołujący ma już dawno ukończone 30 lat życia, zatem wymagany staż dla niego wynosi 5 lat i powinien on przypadać – zgodnie z art. 58 ust. 2 powołanej ustawy o emeryturach i rentach z FUS – w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy.

Jak natomiast wynika z udokumentowanego stażu odwołującego się w dziesięcioleciu poprzedzającym powstanie u niego niezdolności do pracy, wynosi on 2 lata 8 miesięcy 12 dni. Taki też staż posiada w dziesięcioleciu poprzedzającym zgłoszenie wniosku o rentę. W toku procesu odwołujący nie wskazał na jakiegokolwiek inne okresy, które mogłyby podwyższyć ten staż do wymaganych 5 lat. Sama zaś niezdolność do pracy, jak wskazują wprost wyżej powołane przepisy, nie stanowi podstawy do przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Tak samo podstawy do przyznania prawa do renty nie stanowi brak odpowiedniej pracy na rynku dla odwołującego się.

Do wskazanego natomiast przez odwołującego się przepisu ust. 3 art. 58 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, to podnieść należy, że nie odnosi się do niego, ale do osób młodych, które są po ukończeniu szkół, a ponadto do dnia powstania niezdolności do pracy miały bez przerwy lub z przerwami nieprzekraczającymi 6 miesięcy okresy składkowe i nieskładkowe, a także niezdolność do pracy powstała w okresach składkowych bądź nieskładkowych.

W zakresie interpretacji art. 59 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS należy wskazać choćby na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5.02.2013r. II UK 279/12 i z dnia 15.11.2013r., III UK 34/13.

W pierwszym czytamy, że przepis art. 58 ustawy o emeryturach i rentach z FUS jest jasny i odnosi się nie do art. 57 ust. 1 pkt. 3 tej ustawy, ale do jej art. 57 ust. 1 pkt. 2. Warunki określone w art. 58 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS spełnia osoba zgłoszona do ubezpieczenia przed ukończeniem 18 lat lub w ciągu 6 miesięcy po ukończeniu nauki, posiadająca okres składkowy i nieskładkowy krótszy od wymaganego, jeżeli stała się niezdolna do pracy w czasie trwania tego okresu, a także po jego ustaniu, jednak nie później niż w ciągu 6 miesięcy.

W drugim też czytamy, że w myśl art. 58 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, warunki wymagane do przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy spełnia osoba zgłoszona do ubezpieczenia przed ukończeniem 18 lat lub w ciągu 6 miesięcy po ukończeniu nauki, posiadająca okres składkowy i nieskładkowy krótszy od wymaganego, jeżeli stała się niezdolna do pracy w czasie trwania tego okresu, a także po jego ustaniu, jednak nie później niż w ciągu 6 miesięcy. Okres 6 miesięcy od ustania okresu składkowego lub nieskładkowego należy traktować jako przerwę w ubezpieczeniu. Powstanie niezdolności do pracy po upływie dłuższego niż 6 miesięcy czasu nie daje uprawnień wynikających z omawianego przepisu nawet wówczas, gdy nastąpiło przed upływem 18 miesięcy od daty ustania ubezpieczenia.

W tych okolicznościach decyzja organ rentowego była prawidłowa.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 477¹⁴ §1 k.p.c. orzeczono, jak w sentencji.

mt/PW/mmw